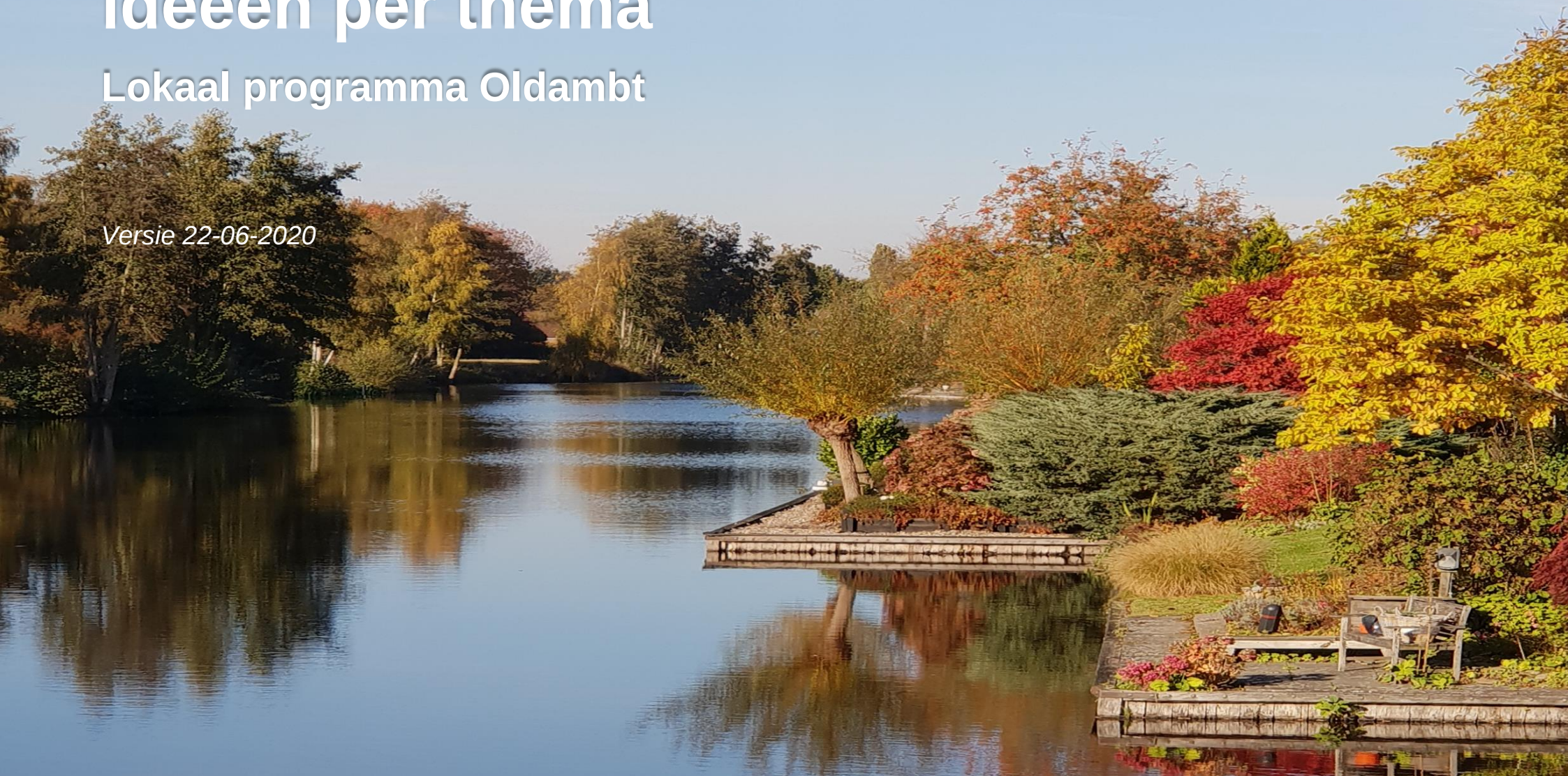

Bijlage Oogst NPG Oldambt: overzicht ideeën per thema

Lokaal programma Oldambt

Versie 22-06-2020

Toelichting

In dit document staat een overzicht van alle ideeën en input die we de afgelopen periode hebben opgehaald. De ideeën zijn daarbij geclusterd naar een tiental thema's. Per thema starten we met een korte weergave van wat hierover op hoofdlijnen is opgenomen in de dorps- en wijkvisies die in de afgelopen jaren zijn opgesteld. Vervolgens geven we een beeld van wat er uit het participatie-traject is gekomen die we begin 2020 hebben georganiseerd (bijeenkomsten en flitspeiling). En als laatste geven we per thema de ideeën die zijn ingediend, zowel via Toukomst als rechtstreeks bij ons als gemeente. Dit document is een bijlage van het rapport 'Oogst NPG Oldambt'.

Het doel van dit document is om overzicht en inzicht te geven in alle ideeën die zijn ingediend en alle input die we hebben gekregen. We zijn trots op de energie en het enthousiasme dat we zien in de samenleving om samen tot een goed programma NPG Oldambt te komen. Tegelijk beseffen we ons dat we met het NPG maar een heel klein deel van alle ideeën en ambities kunnen realiseren. We hebben hiervoor de ideeën en input geanalyseerd in het rapport 'Oogst NPG Oldambt'. Verder hebben we op basis hiervan en de verbinding met de ambities van het NPG en het kader en de uitgangspunten de eerste richting beschreven in de 'Contouren NPG Oldambt'.

Overzicht thema's

Hieronder staat een overzicht van de thema's. Houd de ctrl-knop ingedrukt en klik op één van de thema's om snel naar het thema te navigeren.

Thema 1: landschap en natuur	3
Thema 2: duurzaamheid, energie en klimaat	5
Thema 3: toerisme en recreatie	8
Thema 4: erfgoed, cultuur en imago	12
Thema 5: landbouw	15
Thema 6: werken en ondernemen	16
Thema 7: onderwijs	18
Thema 8: gezondheid en sport	21
Thema 9: wonen, voorzieningen en dorps-/wijkvernieuwing	23
Thema 10: infrastructuur en bereikbaarheid	27

Thema 1: landschap en natuur

Input dorpsvisies

- Rust, groen, ruimte en recreatie veel terugkerende onderwerpen
- Rust en ruimte belangrijke waarden voor Oldambt
- Behoud weidse uitzicht
- Uitvoering project Eindeloze Horizon
- Iepenarboretum Beerta
- Geschiedenis landschap zichtbaar maken
- Beter groenonderhoud en hoger onderhoudsniveau
- Verbeteren waterhuishouding
- Herinrichting braakliggende terreinen

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Karakteristiek landschap: - Behoud karakteristiek, cultuurhistorisch en open landschap - Behoud rust, natuur, ruimte en stilte - Geen grootschalige zonneparken en windmolens	Dorpen & wijken, stakeholders	Natuur & klimaat, leefbaarheid
Groen en groenonderhoud: - Verbeteren onderhoud bossen, openbaar groen en onkruidbestrijding - Duurzaam groenonderhoud - Vervangen bomen en stoppen met bomenkap - Meer groen, aanplanten (fruit)bomen, ieder dorp een eigen bos	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders, flitspeiling	Natuur & klimaat, leefbaarheid
Nationaal park: - Natuurpark (rust en ruimte) - Nationaal Park Oost-Groningen (samen met MKB/onderwijs): impuls voor toerisme	Ondernemers, stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Meer natuur (in Blauwestad), inclusief water met vis	Dorpen & wijken, flitspeiling	Natuur & klimaat, leefbaarheid
Behouden status Sterrebos	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat
Afwatering (waterschap)	Ondernemers	Natuur & klimaat
Landelijk pilotgebied voor aanpak gevolgen klimaatverandering (o.a. verzakking woningen/wegen)	Stakeholders	Natuur & klimaat
Biodiversiteit: natuur en biologische producten	GeneRaadCie	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Een stuk land inrichten als volkstuin	Flitspeiling	Natuur & klimaat, leefbaarheid

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Nationaal park in Oost-Groningen	Daar sta je ineens, middenin natuurpark van Nederland: Nationaal Park Oldambt. Een plek vol verborgen schoonheid. Hier ervaar je pas wat stilte is. De horizon reikt zover je ogen kunnen kijken. De kracht zit het in het bundelen en versterken wat we al hebben. We hebben al drie natuurgebieden die (bijna) tegen elkaar aanliggen. Reiderwolde, Tjamme en Bos Kromme Elleboog. Eventueel kan de verbinding met het Oldambtmeer gezocht worden. Het Nationale Park Oldambt richt zich op: bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap, natuurgerichte recreatie, educatie en voorlichting, onderzoek.	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/nationaal-park-in-oost-groningen/
Herstel landschap en groen in gemeente Oldambt en omgeving	Herstel van houtwallen, houtsingels, heggen, (vogel)bosjes, et cetera. Meer groen en bomen dus. Hierbij wil ik een serieuze bijdrage leveren aan de discussie om de 22 miljoen te besteden aan verbetering van onze woon(leef)omgeving. Geen Wikip dus, maar wel bomen en groen. In onze gemeente treffen we veel landerijen en weilanden aan die goeddeels zijn verworpen tot kale vlaktes.	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/herstel-landschap-en-groen-in-gemeente-oldambt-eo/
Rijzend Land	De oudste polders van Oldambt kampen met een probleem. Als gevolg van de veenoxidatie ontstaat bodemdaling en dat heeft tot gevolg dat landerijen in bijvoorbeeld het Finsterwolder Hamrik steeds natter worden en de bodem steeds zouter. Verschillende mensen hebben naar dit probleem gekeken en in hun oplossingen zit een rode draad; zet het gebied (tijdelijk) weer onder water, zodat het land weer kan opslibben.	Landschap	https://www.toukomst.nl/ideeen/rijzend-land/
Nieuwe Statenzijl, migratiegebied Westerwoldse Aa	Het aanleggen van een groot migratiemoeras in de Westerwoldse Aa. Het uitwatering punt van de Westerwoldse Aa is Nieuwe Statenzijl, waar middels een enorm sluizencomplex het water uit de Westerwoldse Aa gespuid wordt. Deze rivier met een achterland van meer dan 150.000 hectare is een belangrijke ecologische levensader voor de Veenkoloniën, Westerwolde en het Oldambt.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/nieuwe-statenzijl-migratiegebied-westerwoldse-aa/
(Boeren)erven, belangrijke stapstenen in de natuur	Wierde & Dijk (vereniging voor natuur- en landschapsbeheer in Noord-Groningen) vindt het belangrijk dat er meer aandacht is voor natuur op het boerenerf. Zij gaat bewoners stimuleren om met hun eigen erf aan de slag te gaan. Door kennis over te dragen via workshops en vervolgens door het daadwerkelijk uitvoeren van maatregelen.	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/boerenerven-belangrijke-stapstenen-in-de-natuur/
Tekort aan natuurlijk leven in de provincie	Om de provincie Groningen toekomst bestendig te maken moeten we niet vergeten om ons eigen ecosysteem goed te kunnen blijven onderhouden en behouden. Op dit moment verdwijnt namelijk de biodiversiteit in de provincie Groningen. We zijn van mening dat we dit natuurlijk niet mogen vergeten voor het hebben van een ecologische toekomst.	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/tekort-aan-natuurlijk-leven-in-de-provincie/
Het Langste Bos van Nederland	Je loopt of fietst door het langste bos van Nederland. Wie had ooit gedacht dat zoiets moois in Groningen zou liggen? Prachtige borgen en mooie dorpen zijn verbonden met een lint van bossen en water. Een echte Golden Raand! Groningen is onbekend bij de mensen in de buurprovincies.	Landschap	https://www.toukomst.nl/ideeen/het-langste-bos-van-nederland/
Een donkere nacht	Zoveel mogelijk onnodige straatverlichting op het platteland uitschakelen. Onze provincie is een van de donkerste van het land en dat kan nog veel beter. Zet overal waar straatverlichting niet echt nodig is, deze uit na bepaalde tijden. Halveer het aantal lampen of halveer op de hoeveelheid licht.	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/en-donkere-nacht/

Thema 2: duurzaamheid, energie en klimaat

Input dorpsvisies

- Kleinschalige energieprojecten
- Oprichting energiecoöperaties
- Goede afweging tussen ecologie en economie
- Terugbrengen straatverlichting (daar waar het kan)

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Groningen als eerste provincie helemaal van het aardgas af: - Gasloos bouwen - Waterstof als bron van energie - Groen gas - Kleine windmolens	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders, flitspeiling	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Zonne-energie: realisatie zonneparken (o.a. Bad Nieuweschans), zonnepanelen langs de dijken, zonnepanelen op openbare gebouwen en industrierterreinen, panelen op de huizen	Dorpen & wijken, stakeholders, flitspeiling	Natuur & klimaat, economie
Stimuleringsregelingen om energie te besparen en om duurzame energie te gebruiken: - Gratis maken stimuleringsregeling van het gas af - Subsidie voor isolatie - Individuele ondersteuning voor duurzaam energiegebruik (bijv. energiecoaches) - Subsidies voor verduurzamen woning, zowel nieuwbouw als bestaande bouw	Dorpen & wijken, stakeholders, flitspeiling	Natuur & klimaat, economie
Woningen energieneutraal maken, verduurzamen woningvoorraad	Dorpen & wijken, stakeholders	Natuur & klimaat
Lokaal duurzame energie opwekken/produceren	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie
Opbrengst windmolens naar vergroening (winkel)centra	Ondernemers	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Eemshaven windmolenpark	Ondernemers	Natuur & klimaat, economie
Per wijk/kern een plan over hoe aan de slag met duurzaamheid	Stakeholders	Natuur & klimaat
Klimaatoplossingen vinden door langetermijnvisie en samenwerking (provincie breed)	Stakeholders	Natuur & klimaat
Inwoners (ook huurders) betrekken bij verduurzamingsopgave	Stakeholders	Natuur & klimaat
Inzet landbouwgrond → zonnepanelen (blijft de grond voor de boeren?)	Stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Ontwikkel als gemeente een duidelijke visie op de energietransitie	Stakeholders	Natuur & klimaat
Verduurzamen met voordeel voor de inwoners: stop een deel van het geld in een gemeentelijke coöperatie die wind/zonne-energieprojecten initieert, waarbij bewoners mede-eigenaar worden	Flitspeiling	Natuur & klimaat, economie
Algenboerderij bij fabrieken om CO2 te reduceren	Flitspeiling	Natuur & klimaat

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Gemeente Oldambt CO2 Neutraal	Gemeente Oldambt als meest vooruitstrevende CO2 neutrale gemeente van Europa. De gemeente Oldambt, de meeste ruimtelijke gemeente van Nederland, leent zich uitermate als kandidaat voor CO2 neutrale provincie Nederland. Het idee is gebaseerd om de gemeente Oldambt aan te merken als pilotproject in Europa, die intensief CO2 neutraal produceert.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/gemeente-oldambt-co2-neutraal/
Met de energiecoach naar een duurzaam Westerlee	De komende jaren staan we in Westerlee voor een grote opgave: de energietransitie. Er is veel informatie voorhanden, maar niet alle informatie is objectief. Mensen weten vaak niet waar ze moeten beginnen bij het verduurzamen van hun woning. Een onafhankelijke, deskundige, energiecoach (m/v), actief aanwezig in het dorp en vergelijkbaar met een dorps-ondersteuner, kan invulling geven aan de energietransitie.	Duurzaamheid en energie Bouwen en wonen Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/met-de-energiecoach-naar-een-duurzaam-westerlee/
Verduurzaming woningen: óók voor senioren en minima	Nieuwolda en Wagenborgen: twee dorpen die duurzaam en aardgasvrij zijn in 2022. Daar moet iedereen aan kunnen meedoen, ook de inwoners met een kleine portemonnee. Aardbevingen, fossiele brandstoffen en broeikasgassen: we willen er vanaf. In Nieuwolda en Wagenborgen hebben we daarvoor een plan bedacht. We gaan woningen en gebouwen isoleren en overstappen van aardgas op groen gas. Alle inwoners van het dorp kunnen meedoen als zij dat willen.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/verduurzaming-woningen-ook-voor-senioren-en-minima/
Energievliegers voor de gemeente Oldambt	Niemand wordt echt blij van zonnepanelen, niemand houdt echt van windmolens. Maar wie houdt er niet van vliegers? Als aanvulling op zonnepanelen niet investeren in windmolens, maar in energievliegers. Deze vliegen op grote hoogte en veroorzaken daardoor niet de bekende irritante slagschaduw van een windmolen. Het concept van de vliegers is inmiddels uitgewerkt.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/energievliegers-voor-de-gemeente-oldambt/
Elektrische deelauto	De energietransitie hoeft je niet alleen te doen: maak gebruik van elektrische deel- of huurauto's. De energietransitie gaat klauwen met geld kosten en iedereen zal keuzes moeten maken in wat men wel en wat men niet kan of wil betalen.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/elektrische-deelauto/
Waterstof in plaats van gas voor verwarming	Waterstof in plaats van gas voor de gehele provincie! Voordelen: een warm huis, betaalbaar, geen luchtvervuiling. Bevordert gebruik van waterstof, zodat waterstof op grote schaal in de provincie Groningen kan worden toegepast. Zowel in de industrie als bij particulieren. Hierbij het bestaande gasnet gebruiken. Volgens mij is dit het beste alternatief!	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/waterstof-in-plaats-van-gas-voor-verwarming/
Getijden delta Eems-Dollard	Een dijk met waterkrachtcentrale tussen Eemshaven en Noord Duitsland levert een enorme hoeveelheid energie/ waterstof op en bespaart vele kilometers dijkonderhoud. Daarmee geeft het een boost aan de Noord-Nederlandse infrastructuur. Het idee bestaat uit de aanleg van een dijk/ waterkering tussen de Eemshaven en Noord Duitsland.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/getijden-delta-eems-dollard/
Overleef de hongersnood in	We zitten op dit moment in een ijsijd en in 2028 wordt de hongersnood verwacht. Om de hongersnood en de verschijnselen van de ijsijd die tot 2055 duurt te overleven, moeten we	Natuur en milieu	https://www.toukomst.nl/ideeen/overleef-de-hongersnood-in-2028/

2028	nu actie ondernemen. Wij zullen ons als gemeente, provincie, en zelfs land hierop moeten voorbereiden. Reservoirs voor drinkwater en water voor op het land (zoute aardappel?) voedselopslag binnen gemeenten en dorpen, zodat als de winter inslaat de mensen te eten hebben. Een kleine kerncentrale zodat stroom gewaarborgd blijft.		
Een eigen veestapel voor de buurt	Een veestapel voor de buurt, bestaande uit diverse dieren. Er bestaan vele initiatieven om samen te tuinieren, maar over het algemeen redt men zich hier ook wel alleen mee. Kennelijk zoekt men vooral de verbondenheid. Vee houden is iets wat niet iedereen kan of wil. Een veestapel in een buurtgemeenschap geeft wat gezamenlijks te doen, er zijn veel verschillende producten te verwerken en beesten te verzorgen dus er kan veel omheen georganiseerd worden.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/een-eigen-veestapel-voor-de-buurt/
Urine van koeien omzetten in planten-voedingsstof	Er bestaan initiatieven om menselijke urine middels melkzuurvergisting en fermentatie om te zetten tot een plantenvoedingsstof waarop in een hydrosysteem planten kunnen worden gekweekt. Mijns inziens is het te complex om al deze urine per huishouden afzonderlijk op te vangen. We zouden een vergelijkbaar of beter effect kunnen sorteren door dit systeem toe te passen op urine van koeien. Hiermee lossen we het stikstofprobleem op, terwijl de veeteelt gezond kan blijven renderen.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/urine-van-koeien-omzetten-in-plantenvoedingsstof/
Energie van Groningen	Provincie Groningen moet een eigen duurzame energievoorziening krijgen. Zowel opwekking door zonnepanelen, waterstof en windmolens, als opslag en distributie van energie. Dat betekent: geen gas, steenkolen of kernenergie. Duurzame energie en schone lucht. Dat is wat Groningen nodig heeft. Momenteel maken Shell en Nam de dienst uit in Groningen. Duurzame projecten krijgen geen voorrang.	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/energie-van-groningen/
Duurzaam THOES	Duurzaam THOES helpt de regio van het gas af, waarbij inwoners de regie houden in het hoe, het wat en het wanneer. Onze alliantie zorgt voor een brede verspreiding van kennis en voor (door)ontwikkeling van oplossingen waar inwoners behoefte aan hebben. Onze overtuiging: wie weet wat te doen kan eigen keuzes maken en zelf stappen gaan zetten	Duurzaamheid en energie	https://www.toukomst.nl/ideeen/duurzaam-thoes/
Voor iedereen een energiezuinige koelkast A+++	Een energiezuinige koelkast voor iedereen. Energietransitie is iets waar ieder graag aan mee wil doen, maar niet iedereen heeft de middelen. De aanpak FREE FRIDGE van de ANBI stichting De Groene Bedoeling i.o. wil het voor iedereen mogelijk maken, door vervanging van oude koelkasten en vrieskasten, om structureel te besparen op de energierekening. De koelkast financieren we, als stichting, voor waardoor iedereen gewoon kan meedoen.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/voor-iedereen-een-energiezuinige-koelkast-a/

Thema 3: toerisme en recreatie

Input dorpsvisies

- Wandel- en fietsinfrastructuur
- Vaarverbindingen en watertoerisme
- Ruimte bieden voor toeristische voorzieningen
- Toeristische bewegwijzering
- In stand houden van voorzieningen (o.a. picknickbanken, schaapskooi, hertenkamp, kinderboerderij)

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Wandelen en fietsen: - Meer en goede wandelpaden door parken, bossen en natuurgebieden - Internationale wandelroutes en fietsroutes - Fietspadennetwerk verbreden en uitbreiden - Wandelpad op de Reiderwolderpolderdijk → zichtbaar maken van de horizon	Dorpen & wijken, stakeholders	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Varen: - Vaarverbinding Nieuwe Statenzijl uitbreiden - Doortrekken vaarverbinding Beerta (+ meer aandacht voor toerisme) - Vaarroute tussen Blauwestad en Nieuwe Statenzijl	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Blauwestad: - Aandacht voor fietsen, varen en evenementen - Camping met boomhutten → ecologisch, duurzaam en energieneutraal - Waterverbindingen	Dorpen & wijken, stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Promoten natuur(toerisme): natuur, rust en ruimte centraal verkooppunt	Dorpen & wijken, ondernemers	Natuur & klimaat, economie
Heldere ontwikkeling Thermen Bad Nieuweschan en graanrepubliek	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie
Investeren in bestaande recreatiegebieden	Dorpen & wijken	Economie
Toeristische infrastructuur: - Oldambtster recreatie route → verbinding tussen dorpen - Toeristische route (historie) - Toeristische informatievoorziening	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders	Economie
Toerisme promoten met toeristisch pakket: wadden, landerijen, winkelen, wellness in Bad Nieuweschan en de Wereldbazar	Ondernemers	Economie
Meer evenementen en culturele activiteiten	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Snelwegpanorama A7 – Art7	Stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Dollard: routes, kolken en ruimte	Stakeholders	Natuur & klimaat

Werelderfgoed Waddenzee: ken je kracht en draag het uit	Stakeholders	Natuur & klimaat
Ondersteun de ontwikkeling van toeristisch aanbod	Stakeholders	Natuur & klimaat
Opkopen en ombouwen huizen en boerderijen tot toeristische accommodaties	Stakeholders	Economie
Vermarkten "groene" kwaliteit Oldambt → toerisme, samen met Marketing Groningen	Stakeholders	Economie
Impuls voor recreatie en toerisme (boeren, horeca)	Stakeholders	Economie

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Fietspaden verbeteren voor promotie mooi Groningen	Bestaande fietspaden upgraden (verbeteren) zodat ze minimaal geschikt zijn om met twee man naast elkaar te fietsen. Verbeter vooral fietspad 't Waar en Scheemda. Dit fietspad is in zeer slechte staat (al jaren), hier gaat ook de Eems Dollar route langs. En verbeter ook fietspad Rode Til naar Kielhuis, Pastorieweg en Noordbroek.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/fietspaden-verbeteren-voor-promotie-mooi-groningen/
Ontdek de rust & ruimte van Oost-Groningen	Recreëren in Oost-Groningen, wandelen, fietsen, overnachten in de rust en ruimte met aandacht voor het historisch aspect van het polderlandschap. Doorontwikkeling van toerisme en recreatieve mogelijkheden door verbetering van fiets- en wandelverbindingen tussen de dorpen onderling en de aansluiting op omliggende gebieden en Duitsland.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/ontdek-de-rust-ruimte-van-oost-groningen/
Beleefroutes Groningen	In Groningen is er veel te zien. Maar nog meer is er te ontdekken als je weet waar je moet kijken. Wij willen de verborgen geschiedenis toegankelijk maken voor iedereen. Met elkaar op de fiets of met de benenwagen de provincie in. Naast leerzaam en ontspannend ook nog eens heel gezond! De routes zijn via je telefoon te vinden en te volgen.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/beleefroutes-groningen/
Waterskibaan Oldambtmeer	Een waterskibaan geeft sport en plezier en wordt een publiekstrekker voor de regio. Een duurzame waterskibaan met daghoreca geeft een extra dimensie aan het gebied.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/waterskibaan-oldambtmeer/
Vaarroute Oldambtmeer & Nieuwe Statenzijl	Op de vaarroute Oldambtmeer naar Nieuwe Statenzijl zie je hoe mooi Oldambt is vanaf het water. Een vaarroute vanaf het Oldambtmeer achter Beerta langs naar de Ganzedijk en Hongerige Wolf en daarna naar Nieuwe Statenzijl. De vaarroute heeft ooit al bestaan, de meeste kanalen zijn nog aanwezig. Er kunnen overal informatieborden worden geplaatst.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/vaarroute-oldambtmeer-nieuwe-statenzijl/
Watersportcentrum Oldambtmeer	Het verenigingsleven kon in de Flevopolders alleen goed van de grond komen met financiële ondersteuning van destijds de Rijksdienst voor de IJsselmeer polders. Een zelfde situatie doet zich voor rond het recreatiegebied Oldambtmeer. Het verenigingsleven op het gebied van de waterrecreatie en watersport is nog niet (goed) van de grond gekomen.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/watersportcentrum-oldambtmeer/
Kano en sloepenroute Oldambtmeer	De gedachte kano- en sloepenroute heeft een totale lengte van circa 8 kilometer. Hiervoor hoeft in totaal minder dan 1 kilometer te worden gegraven. De route loopt vanaf het ZW van het Oldambtmeer, waar een kleine historisch ogende sluis moet worden gerealiseerd, door het dijklichaam van de Verlengde Kloosterlaan en langs het Midwolderbos en de Midwolderplas naar het nu bij de A7 doodlopende Nieuwe kanaal.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/kano-en-sloepenroute-oldambtmeer/
Informatiebord n bij	Een gemeente die toerisme belangrijk vindt voor de eigen vrijetijdseconomie, zal eerst moeten beginnen de points of interest, de "toeristische pareltjes" in de gemeente te	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/informatiebord-en-bij-aanlegsteigers-en-tops/

aanlegsteigers en TOP's	inventariseren. Een toerist die hier geen weet van heeft, zal direct verder reizen. Slechts sporadisch zien wij bij de toeristische overstappunten (TOP's) toeristische informatie.		
Opwaarderen noordelijke vaarverbinding Oldambtmeer	Veel vaartoeristen aarzelen deze vaarroute te gebruiken en deze vaarweg zelfs bewust mijden. Hoewel de vaarweg bedoeld is voor de hoogste motorbootklasse AM, zijn vaartuigen die langer dan circa 10 meter en met een kieldiepte van 1,0 á 1.1 niet 'vooruit te branden' op deze vaarweg.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/opwaarderen-noordelijke-vaarverbinding-oldambtmeer/
Zelfbediening bruggen en sluizen met transponder	De zelfbediening van bruggen en sluizen in Groningen is helaas niet uniform. Vrijwel nergens zien we de instructies ook in het Duits, terwijl bijna 50% van de vaartoeristen in Groningen afkomstig zijn uit Duitsland. Het aanleggen bij de meldsteiger is veelal problematisch omdat deze steiger te dicht bij de brug ligt, gebreken vertoont of te kort is.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/zelfbediening-bruggen-en-sluizen-met-transponder/
Opwaarderen Ruiten Aakanaal	Opwaarderen van deze vaarweg voor schepen van de motorbootklasse CM maakt deze vaarweg geschikt voor schepen met een opbouwhoogte van circa 2,8 meter. Opwaarderen zal een 'boost' geven aan het vaartoerisme vanuit het zuiden. Dat is goed voor de vrijetijdseconomie en het toerisme in de gemeenten Westerwolde en Oldambt.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/opwaarderen-ruiten-aakanaal/
Toeristische pareltjes inventariseren	Bij de ontwikkeling van de toeristische vaarroutes Tasmanroutes.nl kwamen wij, er al snel achter dat het nog niet zo gemakkelijk was en zelfs zeer moeizaam op de vaarroutes en de fietsroutes op de aanlegplaatsen de nodige aantrekkelijke points of interest te vermelden.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/toeristische-pareltjes-inventariseren/
Hoogtepeilschalen op vaarwegen	Wij dringen er op aan dat aan het begin van elke vaarweg een hoogtepeilschaal wordt geplaatst. Op deze peilschaal kan de vaarrecreant en/of vaartoerist direct de doorvaarhoogte van de laagste vaste brug op de vaarweg aflezen.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/hoogtepeilschalen-op-vaarwegen-voor-recreatievaart/
Opwaarderen Turfvaartroute naar Duitsland	Bijna 50% van alle recreatievaartuigen, die zomers door Groningen vaart, is uit Duitsland afkomstig. Maar recreatieondernemers op deze route ondervinden van de te lage bruggen jaarlijks nadelige gevolgen. Juist deze vaarroute biedt een geweldige gelegenheid er voor te zorgen dat doorgaande vaartoeristen ook verblijfstoeristen worden.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/opwaarderen-turfvaartroute-naar-duitsland/
Kansen voor vaartoerisme in Groningen	In tegenstelling tot de vaarwegen in de provincies Friesland, Drenthe en Overijssel, zijn de vaarwegen in Groningen voor de recreatievaart en vaartoerisme onvoldoende veilig. Te veel bruggen hebben een te lage doorvaarhoogte en er ontbreken op toeristisch aantrekkelijke plaatsen steigers met voorzieningen.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/kansen-voor-vaartoerisme-in-groningen/
Vakantiewoning en aan het Oldambtmeer	Rondom het Oldambtmeer worden alleen woningen gebouwd voor permanente bewoning. Een gemiste kans. Aantrekkelijke, comfortabele vakantiewoningen in of om bestaande boerderijen, laten toeristen kennismaken met het Groninger land. Hun positieve ervaringen delen ze met hun netwerk, waardoor meer toeristen komen en men mogelijk op het idee komt om zich permanent te vestigen, waardoor de krimp afneemt.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/vakantiewoning-aan-het-oldambtmeer/
Bijzonder overnachten	Het Oldambt heeft prachtige vergezichten, polders en het Oldambtmeer. Het toerisme is minimaal en zou een boost kunnen gebruiken. Er zijn weinig overnachtingsmogelijkheden, laat staan iets speciaals en bijzonders. Laat het Oldambt bekend worden om het prachtige landschap en doe iets unieks; overnachten op een camping, dichtbij de natuur (ecologisch, duurzaam en energieneutraal) met bijzondere objecten om in te verblijven.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/bijzonder-overnachten/

Theetuin de Oude Beuk in Nieuw Beerta	Een Theetuin in Nieuw Beerta. Door het dagbestedingsproject wordt de Theetuin op gepaste tijden geopend. In deze Theetuin kunt u genieten van de rust, wijde blik en uiteraard van de streekproducten die gebruikt worden voor de heerlijke lekkernijen.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/theetuin-de-oude-beuk-in-nieuw-beerta/
Labyrint in Finsterwolde	In Finsterwolde ligt, aan het begin van de Hoofdweg, al heel lang een stukje grond; vroeger stond daar een garage, nu is het een grasveldje met in het midden een mooie boom. Op deze plek kunnen we een mooi labyrint maken. Maak op het grasveld een labyrint met die boom als middelpunt: spiritueel, interessant voor toeristen, leuk voor bewoners.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/labyrint-in-finsterwolde/
Klimtoren in Blauwestad	Natuurgebied Blauwestad mag best gezien worden, en ook van een hoger niveau. In Oost-Groningen hebben we helaas nog geen klimtoren. Klimhal Bjoeks is met het OV een uur reizen, dus zou er in Oost-Groningen ook een moeten komen!	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/klimtoren-in-blauwestad/
Openluchttheater aan het meer	Laat Groningen de provincie zijn die theater weer op de kaart zet! Organiseer bijvoorbeeld een theaterfestival in de Blauwe Stad; een openluchttheater aan de rand van het meer waar op een spectaculaire manier de geschiedenis van Groningen voor het voetlicht wordt gebracht. Dat zou onze provincie op de Europese kaart kunnen zetten.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/openluchttheater-aan-het-meer/
NAPART Triënnale Waddenkustgebied	Voor Groningers, landschap en cultuurliefhebbers komt eens in de drie jaar een boeiende kunstroute in Gronings Waddenkustgebied. Een kunst-, en architectuurmanifestatie: openluchttentoonstelling met monumentale installaties van (internationale) kunstenaars en architecten, met alle ruimte voor interdisciplinaire crossovers.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/napart-triennaleverwondering-beleving-groningen/
Kinderen veilige plek speelparadijs Oldambt	Het bieden van een veilige omgeving voor kinderen die kunnen spelen in een speelparadijs in de oude strokartonfabriek De Toekomst en tevens een gezellige omgeving voor (alleenstaande) ouders. Doelgroep: gezinnen, kinderen basisscholen, alleenstaande ouders en ouders, etc.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/kinderen-veilige-plek-speelparadijs-oldambt/
Drie ideeën voor De Toekomst	Ik heb drie ideeën voor voorzieningen die ik nu mis voor Groningen en in gebouw De Toekomst een plek kunnen vinden. Ik mis een plek, waar je met je gezin/ een groep in het openbaar mag feesten, barbecueën enz. Ook mis ik een oefenruimte voor jonge mensen die muziek willen maken. Wat deze regio ook nodig heeft is een hospice voor kinderen.	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/drie-ideeen-voor-een-mooie-toekomst/
Terug naar de Toekomst	Op een moderne wijze legt een nieuw informatiecentrum het verleden van Oost-Groningen bloot. Met het accent op de ontwikkeling van de industrialisatie. Strokarton. Een restproduct zonder waarde werd een product om trots op te zijn. Een museum en doe-centrum op de plek waar de ontwikkeling plaatsvond: De Toekomst Scheemdermeer.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/terug-naar-de-toekomst/
De Toekomst in Scheemda gaat weer open voor publiek	Na de renovatie van de strokartonfabriek De Toekomst was het rijksmonument gesloten voor het publiek, op een enkel evenement na. Wij willen dat De Toekomst weer open gaat voor iedereen en dat het een lokale functie krijgt. We gaan beginnen met de ontwikkeling van een kroegje in De Toekomst die dagelijks geopend zal zijn.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/detoekomst-in-scheemda-gaat-weer-open-voor-publiek/
Camping Holland Poort	Betreft plannen van de stichting in Bad Nieuweschan voor investeringen in opknapbeurt en uitbreiding van de camping	Toerisme, leefbaarheid	Per mail

Thema 4: erfgoed, cultuur en imago

Input dorpsvisies

- Aandacht voor monumenten
- Herontwikkeling graansilo en remise (Bad Nieuweschans)
- Nieuwe bestemming voor leegstaande boerderijen
- Behoud Oldambtster boerderijen
- Versterken identiteit van dorpen en wijken (bijv. door kunstwerken, street art projecten)
- Verlichten karakteristieke gebouwen
- Onderhoud begraafplaatsen en monumenten

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Promoten: - Musea - Slag bij Heiligerlee - Rijke cultuurhistorie	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Festival Hongerige Wolf behouden	Dorpen & wijken	Economie
Behoud cultureel erfgoed: - Behoud (Oldambtster) boerderijen en kerken (o.a. door toestaan andere bestemming) - Sneller versoepelen van bestemming op voormalig agrarische bedrijven zodat het erfgoed behouden blijft	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Kunst: realiseren van iconisch museum of dependances van Stedelijk- of Rijksmuseum hier naartoe halen	Dorpen & wijken, GeneRaadCie, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Trots zijn op Oldambt!	Dorpen & wijken, ondernemers	Leefbaarheid, economie
Landelijke bekendheid: faciliteiten, evenementen en omgeving	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Oost-Groningen als één geluid	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Cultuur van Groningen breed oppakken in musea	Dorpen & wijken	Economie
Imagoprobleem oplossen, imago verbeteren	Ondernemers, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Architectuurnetwerk Oost-Groningen	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Actieprogramma erfgoedvrijwilligers + onderwijs	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Theater en cultuur als voedingsbodem voor historie, heden en toekomst	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Theater op erfgoedlocatie	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Erfgoed in stand houden en herbestemmen in combinatie met economie (graanrepubliek)	Stakeholders	Leefbaarheid, economie

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Hersteld & Bewaard	Toekomstig "Schansen en Agrarisch Landschapspark Hamdijk". Het project handelt om herstel, restauratie, revitalisatie (o.a. via verduurzamen & isolaties), en verbetering van de samenhang van architectuur. Dit in het gebied tussen Bad Nieuweschans en Oudeschans, met als brandpunt de Hamdijk.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/hersteld-bewaard/
Sloop en herstelfonds Oldambtster Goud	Mede aan de hand van foto's is een lijst van zestien panden samengesteld die in aanmerking komen voor sloop of mogelijk voor restauratie. Deze rondgang door het Oldambt kan als leidraad dienen voor het behoud van de typerende boerderijen. Uit de foto's blijkt duidelijk welke boerderijen in aanmerking komen voor sloop en welke mogelijk behouden kunnen blijven.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/sloop-en-herstelfonds-oldambtster-goud/
Architectuurnetwerk Oost-Groningen	Oost-Groningen kent een zorgelijk imago. Gek, want het gebied kent een gevarieerde geschiedenis en veel bijzonder gebouwd erfgoed. Wij willen informatie hierover online beschikbaar maken. Hiermee ontstaat ook een netwerk van locaties voor kleinschalige culturele activiteiten en cultuurhistorische routes.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/architectuurnetwerk-oost-groningen/
Actieprogramma Erfgoedvrijwilligers	Oost-Groningen ontgroent en vergrijsst. Veel kennis en kunde over landschap en geschiedenis van het gebied dreigt verloren te gaan. Voor historische verenigingen en kleine musea is het steeds moeilijker continuïteit te bieden. We willen nieuwe manieren vormgeven om bewoners actief betrokken te houden bij erfgoed en geschiedenis en dit levendig en toekomstproof te maken.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/actieprogramma-erfgoedvrijwilligers/
Ol'Kerke, Midwolda en andere verdwenen gebouwen	Aan de Kerkelaan tussen Midwolda en Nieuwolda staat een boerderij met de mysterieuze naam 'Ol Kerke'. Het is de plaats, waar in de Middeleeuwen de oude kerk van Midwolda stond. Het zou mooi zijn als de geschiedenis van deze locatie in het landschap zichtbaar en voorzien van een informatiepaneel zou zijn. Via de pas gelanceerde augmented reality app zou hieraan een extra dimensie kunnen worden gegeven.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/olkerke-midwolda-en-andere-verdwenen-gebouwen/
Revitalisatie van onze karakteristieke boerderijen	Veelal hebben eigenaren wel ideeën over nieuw gebruik van erf en opstallen, zoals de transformatie naar nieuwe woonvormen. Vaak lopen ze echter vast in de verdere planontwikkeling door een stapeling van vraagstukken. Door middel van een toegankelijk aanspreekpunt van experts willen wij deze vicieuze cirkel doorbreken.	Landschap	https://www.toukomst.nl/ideeen/revitalisatie-van-onze-karakteristieke-boerderijen/
Krachtkoppeling, streekhistorie museum Oldambt	Drie nog bestaande gemalen in Oldambt bouwen samen een museum over de streekhistorie aan de hand van de geschiedenis van de Dollard. In drie verhaallijnen, verspreid over drie locaties wordt verhaal gedaan van het ontstaan van de Dollard, de inpolderingen en de impact die het had op het leven van de Oldambtsters.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/krachtkoppeling-streekhistorie-museum-oldambt/
Museum Maya Wildevuur	Doel: de kleurige kunst en het inspirerende leven van Maya Wildevuur in al haar facetten blijven beleven op de eeuwenoude Ennemaborgh in Midwolda. Als museum, ter inspiratie van het publiek, en als artist in residence – werkplek voor kunstenaars. De Ennemaborgh pronkt al eeuwen fier en uitnodigend als een parel in het Oldambt.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/museum-maya-wildevuur/

Het verhaal van de familie Ader	In 2020 herdenken wij dat Nederland 75 jaar geleden is bevrijd van het nazibewind. Herinneringserfgoed is van essentieel belang in het beleven van het verleden. In Drieborg staat een pastorie met leerkamer, waar dominee Johanna Adriana Ader-Appels woonde (1906-1994). Dit is een verhaal dat behouden moet blijven in de vorm van een museum.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/het-verhaal-van-de-familie-ader/
De Sterfontein van Bad Nieuweschans	Het Cultuur Toerisme in Bad Nieuweschans behoeft een project van allure waar ook de inwoners van de steden Oldenburg en Bremen uit Nedersaksen op afkomen. Investeren in de 'De Sterfontein' is een duurzame keuze.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/de-sterfontein-van-bad-nieuweschans/
Nationaal Historisch Museum naar De Toekomst!	Een Nationaal Historisch Museum in De Toekomst in Scheemda geeft een economische impuls aan Groningen. In deze regio is voldoende ruimte en door bezoekers te verleiden één of meer nachten te blijven slapen wordt heel Groningen daar beter van.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/nationaal-historisch-museum-naar-de-toekomst-scheemda/
Van A7 naar ART7	In 2017 besloot een groep Groningse cultuurdragers en kunstenaars tegenwicht te willen bieden aan het vaak te negatieve imago van de Provincie Groningen. Zij ontwikkelden het idee van een blijvende openluchtmanifestatie van beeldende kunst langs de A7 tussen Friesland en de Duitse grens. Een lint van spraakmakende, innovatieve kunstwerken en een impuls voor economie en toerisme, een bijdrage aan leefbaarheid.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/van-a7-naar-art7/
Stimuleren en veiligstellen Groningse taal	Ik wil Groningers laten ervaren hoe mooi hun taal is. Mijn idee is om de palen die aangeven of mensen wel of niet kunnen oversteken (die nu bij zebra's in de hele provincie Groningen staan) te voorzien van een techniek die tijdens het wachten op groen licht Groningse liedjes speelt.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/stimuleren-en-veiligstellen-groningse-taal/
Belicht de positieve kant van Oost-Groningen in een film	We willen weg van de stigmatisering van Oost-Groningen; dat het lompe boeren zijn die geen gesprek kunnen voeren. Er zijn hier ook andere mensen die in de aandacht gezet mogen worden om de mooie kant van Oost-Groningen te laten zien aan Groningen en de rest van Nederland. Zo komen we van de stigmatisering af.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/de-positieve-kant-van-oost-groningen-in-een-film/
De Provinciale Regeling	Nu in 2020 ondervinden kunstenaars, kunstschilders en beeldhouwers in de Provincie Groningen door de Corona pandemie de financiële gevolgen aan den lijve. De financiële positie van de nu werkende kunstenaars is slecht. De uitspraak van de directeur van het Centraal Planbureau: 'Recessie is vrijwel onvermijdelijk' helpt ook niet echt.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/de-provinciale-regeling/
Ruimte voor creativiteit in Oost-Groningen!	We willen een hotspot ontwikkelen voor creativiteit en ontspanning in Oost-Groningen. Bewoners krijgen bij ons de ruimte om nieuwe creaties te maken van bestaande materialen. Materialen die anders op de storthoop belanden en nu een tweede leven krijgen. De nieuwe creaties zullen getoond worden in de exporuimte en ook op tournee gaan door Groningen en omstreken door middel van onze expobus.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/ruimte-voor-creativiteit-in-oost-groningen/
Oldambt Academy	Plannen voor het opzetten en realiseren van een Summerschool en Academy in combinatie met het realiseren van hoogwaardige culturele producties van landelijke allure die professionals, lokale amateurs en grote groepen bezoekers van binnen en buiten het gebied voor lange tijd met elkaar verbinden en van bijzondere waarde zullen zijn voor het beeld van de regio.	Cultuur en toerisme, Economie, werken en leren	Per mail
Theaterfestival 'Waterbei'	Verzoek van Stichting Het Evenement Winschoten voor aanvullende bijdrage voor organisatie van het evenement in de komende jaren.	Cultuur en toerisme	Per mail

Thema 5: landbouw

Input dorpsvisies

- Uitbreiding van extensieve landbouw
- Aanleg zaad- en bloemrijke akkerranden (insecten/vogel en dierpopulatie)

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Boeren met meer bewustwording voor voedsel	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Verschuiving van veeteeltgrond naar landbouwgrond	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Landbouwinnovatie en nieuwe kansen	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Landbouw integreren met natuurbeheer	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Landbouwgrond als deel van Groningse identiteit behouden	Dorpen & wijken	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Akkers verbinden met kansen voor, natuur	GeneRaadCie	Natuur & klimaat, economie, leefbaarheid
Waardevermeerdering lokale grondstoffen	Stakeholders	Natuur & klimaat, economie
Verdienmodellen landbouw verbinden aan Oost-Groningen met marketing (graanrepubliek)	Stakeholders	Natuur & klimaat, economie

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Route 2040	Het toekomstbestendig maken van het voedselsysteem in Groningen, dat is wat de agrarische jongeren graag zien! Met het programma 'Route 2040' gaan zij aan de slag met diverse vraagstukken. Route 2040 zet een stip op de horizon van deze jonge ondernemers en helpt de toekomst van ons eten vooruit!	Landbouw	https://www.toukomst.nl/ideeen/route-2040/
AgriFuture: samen de toekomst naar voren halen	De Nederlandse landbouw staat voor grote uitdagingen. Naast produceren van voedsel en grondstoffen zijn ook schoon water, schone lucht en aantrekkelijk landschap producten. Op die terreinen zijn al veelbelovende resultaten geboekt. Maar nog nergens is het op akkerbouwbedrijven integraal uitgevoerd. Dat gaan we nu doen. Op de proefbedrijven Kollumerwaard (Zoutkamp) en Ebelsheerd (Nieuw Beerta) van SPNA (www.spna.nl) willen we een deel van de bedrijfskavels apart inrichten voor AgriFuture: de akkerbouw van de toekomst.	Landbouw	https://www.toukomst.nl/ideeen/agrifuture-samen-de-toekomst-naar-voren-halen/

Thema 6: werken en ondernemen

Input dorpsvisies

- Ruimte voor toerisme, ambachtelijke bedrijven en kleinschalige detailhandel

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Meer werkgelegenheid - Kansen in sectoren als toerisme & recreatie, zorg - Andere/nieuwe sectoren - Ook in de dorpen - Op mbo-/hbo-niveau	Dorpen & wijken, GeneRaadCie, ondernemers, stakeholders	Werken & leren, economie
Bedrijven naar Oldambt trekken: laaggeschoold werk, technische bedrijven	Dorpen & wijken	Werken & leren
Perspectief op werk voor jongeren, jongeren inzetten en verbinden	Dorpen & wijken, stakeholders	Werken & leren
Sociale werkplaats open houden	Dorpen & wijken	Werken & leren
Leren werken; als vrijwilliger werken met uitzicht op vast werk in loondienst	Dorpen & wijken	Werken & leren
Meer werk voor hoger opgeleiden	Ondernemers	Werken & leren, economie
Ondernemersklimaat/ vestigingsklimaat: - Aantrekkelijk vestigingsklimaat - Ruimte voor innovatie - Jonge ondernemers lokken - Industrie aantrekkelijker maken - Economische trekker nodig - Lobbyist/boegbeeld	Dorpen & wijken, stakeholders	Economie, werken & leren
Ontwikkeling Solidus Bad Nieuweschans (kartonfabrikant)	Dorpen & wijken	Economie, werken & leren
Robotica kenniscentrum Oldambt	Dorpen & wijken	Economie, werken & leren
Niet aanbesteden maar lokaal gunnen	Dorpen & wijken	Economie, werken & leren
Betere samenwerking ondernemers, één ondernemersvereniging	Dorpen & wijken, ondernemers	Economie, werken & leren
Vanuit gemeente ondernemers niet tegenwerken, maar meedenken	Ondernemers	Economie
Start-ups: subsidie aan start-ups en faciliteiten voor jonge ondernemers	GeneRaadCie, ondernemers	Economie, werken & leren
Distributiecentrum Nederland	Ondernemers	Economie, werken & leren
Strategische bedrijfsverplaatsing, centrum compacter	Ondernemers, stakeholders	Werken & leren, economie
Vliegveld Oostwold als 'Oostwold international airport', realiseren verharde baan	Dorpen & wijken, ondernemers	Economie
Formule 1-circuit	Dorpen & wijken	Economie
Bereikbaarheid winkels verbeteren i.v.m. bevoorrading	Ondernemers	Economie
Centre of excellent materials	Stakeholders	Economie

Voorkom braindrain: trek naar de stad	Stakeholders	Economie, werken & leren
Basisinkomen + gratis opleiding	Stakeholders	Werken & leren
Jobcarving	Stakeholders	Werken & leren, economie
Local-for-local: media, distributie en retail	Stakeholders	Economie

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Winschoten als product	Winschoten voor een complete dag uit. Schaf koopavond af, aangezien het voor mijn gevoel niet rendabel is en breid de sluitingstijd op zaterdag uit tot 18.00 uur. Combineer detailhandel en horeca met elkaar en bied dit aan als complete dag uit.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/winschoten-als-product/
Winschoten: winkel- en uitgaansstad	Om leegstand en krimp tegen te gaan, dient 'Winschoten Winkelstad' als totaalproduct aangeboden te worden, waarin mensen kunnen genieten van een combi van winkelen, horeca en musea (cultuur).	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/winschoten-winkel-en-uitgaansstad/
Subsidie voor start-ups in Groningen	Wanneer studenten afstuderen aan de RUG, Hanzehogeschool of een van de mbo-instellingen, biedt de provincie hen de kans om bij het beginnen van een start-up hulp of subsidie te krijgen.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/subsidie-voor-start-ups-in-groningen/
Eiwittransitie: boost voor economie en milieu	Op dit moment worden al veel eiwitrijke gewassen verbouwd in Groningen. Veel van die gewassen is voor diervoeding. Dat biedt weinig verdienvermogen. Tegelijkertijd is er behoefte aan eiwitrijk plantaardig voedsel voor mensen. De innovatieve stap naar de humane voedselketen is deels gezet. De gebiedscoöperatie Zuid- Oost Groningen heeft dat onderkend en wil samen met partijen een duurzame eiwitketen in Groningen bouwen.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/eiwittransitie-boost-voor-economie-en-milieu/
Innovatiewerkplaats EDRiT	We willen Innovatiewerkplaats EDRiT een fysieke plek laten zijn voor het samenkomen van onderwijs, onderzoek, beroepspraktijk en inwoners uit de regio. In een omgeving waarin partijen elkaar ontmoeten, kennis ontwikkelen en kennis delen. Speciaal aan deze innovatiewerkplaats is de grensoverschrijdende samenwerking met Duitsland.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/innovatiewerkplaats-edrit/
WORKING TOGETHER	In Spanje bestaat een groep van coöperaties, Corporación Mondragon, die samen één van de grootste bedrijven van Spanje vormen. Door samen te werken hebben zij een economisch sterke positie weten te realiseren. In navolging van dit voorbeeld is in 2019 Coöperatieve Innovatie Hub Veenkoloniën U.A. opgericht. De ambitie is het realiseren van een economische sterke en weerbare regio Zuidoost-Groningen	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/working-together/
Er is voor ieder werk: brug tussen vraag en aanbod	Vanuit de ANBI stichting SAMENWERKEN AAN WERK i.o gaan we samenwerken met sociale werkgevers, buurten en dorpen, werkzoekenden en andere partners om vraag en aanbod in relatie tot werk op een andere manier met elkaar te verbinden. We gaan samenwerken met partijen die graag de mens centraal willen stellen, willen investeren in tweezijdige kennismaking, willen investeren in een aantrekkelijk groeiprogramma voor gemotiveerde werkzoekenden én bereid zijn om werk te laten aansluiten bij wie iemand is, wat-ie kan en waar-ie blij van wordt!	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/er-is-voor-ieder-werk-brug-tussen-vraag-en-aanbod/

Thema 7: onderwijs

Input dorpsvisies

- Behoud basisscholen
- Kwaliteit onderwijs
- Peuterspeelzaal

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Scholen behouden + scholen hier naartoe trekken	Dorpen & wijken	Werken & leren
Hbo-opleidingen in Oldambt	Dorpen & wijken	Werken & leren
Meer stageplaatsen	Dorpen & wijken	Werken & leren
Hbo/universiteit op reisafstand of campus in bijvoorbeeld Winschoten	Dorpen & wijken	Werken & leren
Benut de rol en invloed van de Rijksuniversiteit	GeneRaadCie	Werken & leren
Opschroeven niveau leerlingen (mbo & hbo)	Ondernemers	Werken & leren
Kansen voor opleiding rond zorg (ziekenhuis, jeugdzorg)	Ondernemers	Werken & leren
Jonge gezinnen trekken door goede scholen	Ondernemers	Werken & leren
Investeren in onderwijs/vasthouden van jongeren	Ondernemers	Werken & leren
Innovatiewerkplaats studenten (mbo niveau 3 en 4, hbo, universiteit) → binden aan de regio	Stakeholders	Werken & leren
Aansluiten bij project Kansrijke Groningers	Stakeholders	Werken & leren
ICT en techniek: ondernemen voor het onderwijs, ambachtsschool	Stakeholders	Werken & leren
Onderwijs laten samenwerken met stakeholders	Stakeholders	Werken & leren
Onderwijs moet inspelen op ontwikkelingen in bijvoorbeeld het toerisme	Stakeholders	Werken & leren
Passende opleiding stimuleren: opleiding moet beter aansluiten bij bestaande industrie en bedrijven	Stakeholders	Werken & leren
Mentaliteit → begeleiding	Stakeholders	Werken & leren
Ondernemerschap stimuleren in het onderwijs	Stakeholders	Werken & leren
Leven lang leren	Stakeholders	Werken & leren
Scholingskrediet voor inwoners	Stakeholders	Werken & leren
Mbo-opleiding gastvrijheid	Stakeholders	Werken & leren
Scholen geld geven voor gym, muziek en lessen Duits	Flitspeiling	Werken & leren
Hoe komt een kind op school?	Flitspeiling	Werken & leren
Mooi plein voor de brede school in Scheemda	Flitspeiling	Werken & leren, leefbaarheid
Eén gebouw voor het voortgezet onderwijs in Winschoten	Flitspeiling	Werken & leren

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Een rijke dag!	We willen met het project 'Een rijke dag!' de kinderen van onze basisscholen in Finsterwolde, Beerta, Bad Nieuweschan en Drieborg een extra impuls geven in hun ontwikkeling door gebruik te maken van buitenschoolse leermogelijkheden. Zo willen we, i.s.m. met sociaal werk Oldambt, de kinderen na schooltijd, leuke activiteiten op creatief, sportief en sociaal gebied aanbieden.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/een-rijke-dag/
Gelijke kansen voor een gezonde generatie	Onder de titel "Gelijke kansen voor een gezonde generatie" wordt in Oldambt samenwerking gezocht tussen scholen en organisaties. Vanuit de school als plek waar alle kinderen komen, willen we elke (school) dag van kinderen verrijken met sport, cultuur, gezondheid en techniek. Geen saaie lessen, maar leuke, leerzame dingen doen in en met de omgeving.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/gelijke-kansen-voor-een-gezonde-generatie/
Sterk beroepsonderwijs met brede betekenis	Een tekort aan goed opgeleide vaklieden dreigt ook in de regio Oost-Groningen. Een breed opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs houdt jongeren langer vast in de regio en kan de krimp en ontgroening vertragen. Hiervoor willen we Campus Winschoten sterk profileren. We willen uitdagend onderwijs realiseren, met flexibele leerroutes met differentiatie in tempo en niveau.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/sterk-beroepsonderwijs-met-brede-betekenis/
Lutje Geschiedenis Oldambt	Kinderen uit kansarme gezinnen kampen vaak met een negatief beeld van hun leefomgeving. Zet cultuurhistorie in om hun collectief zelfbeeld te verbeteren. Laat jongeren kennis van ouderen vastleggen in bijvoorbeeld korte filmpjes over bijzondere plekken. Zo leren jongeren over hun dorp of stad, onderzoeken en presenteren en wordt geschiedenis bewaard voor de toekomst.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/lutje-geschiedenis-oldambt/
Het Cultuurlab	HET CULTUURLAB Het Cultuurlab moet een kunstacademie voor kids worden. Een inspirerende ruimte waar leerlingen (groep 8 + brugklas) experimenteren met vakken die meer aansluiten bij hun talent en belangstelling. Ze kiezen zelf hun vakken: van scenario's schrijven tot robots programmeren. Zo trainen ze hun creatieve en sociale vaardigheden.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/het-cultuurlab/
Nieuwe weekendschool (i.c.m. basis)	Met dit initiatief kunnen alle basisschoolkinderen zich breder ontwikkelen qua hobby's, interesses, sporten en beroepen. Dit gebeurt tijdens of net na schooltijd. Dit is een geweldig project, maar voor de meeste scholen niet haalbaar in verband met de kosten.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/nieuwe-weekendschool-imc-basis/
Vernieuwend onderwijs, ook buiten de grote stad	De wereld van kennis en technologie verandert zo snel dat het huidige onderwijs opleidt voor banen die er niet meer zijn als de kinderen klaar zijn met school. Vernieuwend onderwijs bereidt kinderen voor op die onzekere toekomst. Juist ook in het relatief dunbevolkte Zuidoost Groningen is er behoefte aan dit onderwijs van de toekomst: het antwoord is Plan B, een vernieuwende, sociocratische school voor zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs.	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/vernieuwend-onderwijs-ook-buiten-de-grote-stad/
kansrijke	Het aanbieden van onderwijsprogramma's op het gebied van ICT, techniek, ondernemen	Werk en leren	https://www.toukomst.nl/ideeen/kansrijk

Groningers	en loopbaan, talentontwikkeling, ambitie en werken in de regio. Dit alles in een projectorganisatie zoals die in de aardbevingsgemeenten is opgezet middels de vereniging Kansrijke Groningers en gefinancierd wordt door het EBG. Ook voor scholen in de niet aardbevingsgemeenten zou het een grote meerwaarde vormen.		e-groningers/
Bewegen naar perspectief!	Onze regio kenmerkt zich door vergrijzing, krimp, onvoldoende perspectief op werk, afname voorzieningen en aardbevingsproblematiek. Ook is de jeugdcriminaliteit een belangrijk aandachtspunt. Het is onze ambitie schooluitval te voorkomen, zorgen dat de jongeren weer een opleiding gaan volgen of toegeleid worden naar werk. We bieden hen structuur, perspectief en zorgen voor een goed sociaal netwerk.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/bewegen-naar-perspectief/
Grote Brede School Winschoten	Ik zou het fantastisch vinden als er geld uitgetrokken wordt voor een grote brede school in Winschoten, waarin in elk geval de 3 scholen voor openbaar onderwijs (desnoods ook met het christelijk onderwijs) samen met kinderopvang en ondersteuningsinstanties zijn ondergebracht. De nieuwe brede school zou misschien op de locatie Lucas ziekenhuis (verbouwd of nieuw) kunnen komen. Profileren als onderwijs gemeente waar gewerkt wordt aan een brede basis en talentontwikkeling voor alle kinderen. Het vestigingsklimaat voor jonge gezinnen wordt verbeterd.	Werk en leren	Per mail

Thema 8: gezondheid en sport

Input dorpsvisies

- Zelfstandig en gezond oud worden en sociale binding
- Aanwezigheid en bereikbaarheid zorgvoorzieningen
- Digitaal dorpsplein en dorpsondersteuners
- Realiseren mogelijkheden voor buitensporten (o.a. bewegingstoestellen, skate banen, beach volleybal, jeu de boules)
- Realiseren en in stand houden speelvoorzieningen
- Verduurzaming sportcomplexen

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Sporten (jeugd) stimuleren en toegankelijk houden; ook de verscheidenheid in stand houden	Dorpen & wijken, flitspeiling	Leefbaarheid
Bij school zes banen voor atletiek, dan kun je wedstrijden organiseren	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Kleinschalige zorg; buurtzorg	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Verbetering van zorg en ziekenhuis (investeren): wachtrijen, kennis, geschikt personeel	GeneRaadCie	Leefbaarheid, economie
Sporten op niveau	Ondernemers	Leefbaarheid
Eén sportcentrum	Ondernemers	Leefbaarheid
Nieuwe zorgverleners behouden	Stakeholders	Leefbaarheid
Jeugd: bewegen, niet roken, sport/vereniging	Stakeholders	Leefbaarheid
Structureel oplossen armoede, aanpak armoede	Dorpen & wijken, stakeholders	Economie, werken & leren, leefbaarheid
Burn-out centrum	Dorpen & wijken	Economie, werken & leren, leefbaarheid
Hulpbehoevende gezinnen begeleiden om positie van jeugd beter te maken	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Educatie en regie op gezonde leefwijze	Stakeholders	Leefbaarheid
Sportgelegenheden; meer sportgelegenheden buiten/wandelen	Flitspeiling	Leefbaarheid
Investeren in sport	Flitspeiling	Leefbaarheid

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
AED's in Oldambt	Binnen de gemeente Oldambt is de AED dichtheid onvoldoende. Het is cruciaal om binnen 6 minuten te handelen bij hartincidenten. Dit in afwachting van professionele hulpverleners. Een AED is hierbij een essentieel hulpmiddel. Het plan is om volgens de geldende richtlijnen voldoende AED's te hebben binnen de gemeente.	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/aed-s-in-oldambt/
Alle zorg bij huis	Een multidisciplinair complex waar alle disciplines zoals fysiotherapie, logopedie,	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/alle-zorg-bij-

	ergotherapie, diëtiëk, maatschappelijk werk te vinden zijn. Hierbij is het uitgangspunt om multidisciplinaire eerstelijnszorg te verstrekken in de regio bij de mensen thuis en indien noodzakelijk op een centrale locatie. Hierbij worden er ook veel laagdrempelige activiteiten georganiseerd waar alle mensen uit de regio aan mee kunnen doen		huis/
International Spinal Cord Injury Center St. Lucas	Het realiseren van een uniek revalidatiecentrum voor patiënten met niet-aangeboren neurologisch letsel geeft een impuls voor Winschoten en omgeving. Mensen die door letsel of een ziekte (deels) verlamd zijn, hebben baat bij Activity Based Restorative Therapy (ABRT). Het gaat om patiënten met bijvoorbeeld ruggenmergletsel, Cerebrale Parese of traumatische hersenletsel.	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/international-spinalcord-injury-center-st-lucas/
Technologie voor meer bewegen bij kinderen	Het ontwerpen van een innovatieve high-end sportomgeving ondersteund met digitale middelen die kinderen motiveert, ondersteund en in hun kracht zet als het gaat om meer actief spelen, sporten en duurzaam bewegen. De afgelopen decennia zijn verschillende toepassingen ontwikkeld om kinderen (en volwassenen) meer plezier te laten beleven aan bewegen en sporten én individuen meer inzicht te geven in hoeveel en hoe goed zij bewegen.	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/technologie-voor-meer-bewegen-bij-kinderen/
Aandacht voor eenzame ouderen	Geef aandacht aan oudere mensen die eenzaam zijn in hun thuissituatie. Oudere mensen wonen steeds langer zelfstandig en zijn daardoor vaak wel erg eenzaam. Kinderen hebben het vaak te druk met werk en gezin of wonen te ver weg om even langs te komen. Door bijvoorbeeld één keer per week bezoek te krijgen, hebben ze weer iets om naar uit te kijken.	Gezondheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/aandacht-voor-eenzame-ouderen/
Aandacht en fondsen voor de jeugd	Om krimp tegen te gaan, bedenkt men allerlei projecten om de huidige grijze generatie binnen de deur te houden. Maar wat doet men voor de jeugd? Investeer in de belangen van je jeugd, betrek ze bij je plannen en zorg dat zij willen blijven. Krimp hangt niet af van de huidige, vergrijzde generatie, maar van de jongeren die geen goede redenen hebben om hier te blijven.	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/aandacht-en-fondsen-voor-de-jeugd/
Buiten-werkplaats Blauwestad	Project gericht op re-integratie (sociale dienst, reclassering, schooluitval) van mensen door praktijkervaring en werk in en rond Blauwe Stad. Idee is om kleinschalige start verder uit te breiden		Per mail
Verduurzaming Sporthal Drieborg	Betreft plannen voor investeringen in verduurzaming en kostenbesparingen van sporthal door de Stichting Sporthal Drieborg		Per mail

Thema 9: wonen, voorzieningen en dorps-/wijkvernieuwing

Input dorpsvisies

- Realisatie glasvezel
- Aantrekkelijke woonomgeving
- Verblijfsplekken
- Herijken en opfleuren dorpen (o.a. dorpsentree, plein, kernen)
- Behoud voorzieningen (school, sport en spel, supermarkt, dorpshuizen)
- aandacht voor nieuwe ontwikkelingen zoals nieuwe samenwerking tussen dorpsbelang en Speulparadies in Beerta.
- Gezond en zelfstandig oud kunnen worden in de dorpen
- Betaalbare woningen voor starters/jongeren
- Onderhoud huizen, verpaupering en leegstand tegengaan
- Startersleningen
- Goede voorzieningen voor milieustraat (glasbak, kledingcontainers enz.)

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Passende, betaalbare en levensloopbestendige woningen (bouwen) voor: jongeren, starters, senioren en gezinnen	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders, flitspeiling	Leefbaarheid
Betere woningen en bouwkvavels	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Nieuwbouw stimuleren en restauratie oudere panden subsidiëren	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Vervallen huizen en boerderijen opknappen: - Subsidies voor onderhoud en bouwbedrijven steunen - Sloopfonds voor vervallen boerderijen	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Initiatieven op het gebied van wonen & zorg, kleinschalig noaberschap en participatie vanuit dorp & buurt	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid
Hulpmiddelen om in eigen huis te blijven wonen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Tiny houses en wonen op water	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Proefwoningen voor mensen (uit de Randstad) om te ervaren hoe prettig het wonen is in Groningen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Stimuleren bouwen zogenaamde "Knarrenhof" in kleine dorpen (wonen en zorg)	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid
Doorstroming: bewoners willen in de dorpen blijven	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Hier wonen, ergens anders werken	Ondernemers	Leefbaarheid, werken & leren
Woningproblematiek oplossen	Stakeholders	Leefbaarheid
Behoud/verbeteren voorzieningen: - Gezondheidszorg - Huisartsen	Dorpen & wijken, GeneRaadCie, stakeholders	Leefbaarheid, economie

- Pinnen - Dorpswinkel - Dorpshuis in alle kernen - Zwembad Scheemda		
Verenigingen: - Kleine verenigingen (muziek, sport) stimuleren met vergoedingen en wijkbijeenkomsten organiseren - Sterke verenigingen en sterke dorpen - Sportverenigingen stimuleren en in stand houden - Niet bezuinigen op (sport)verenigingen - Verenigingen samenvoegen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie, werken & leren
Snel internet (glasvezel), zonder hoge vergoedingen te vragen	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders	Leefbaarheid, economie, werken & leren
Multifunctioneel gebouw met verdienmodel in plaats van buurthuizen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie, werken & leren
Verstedelijking tegengaan en behouden van de dorpen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Aanpakken leegstand: o.a. Stikkerlaan, Ziekenhuis, Winkels Winschoten, Particulier bezit	Dorpen & wijken, flitspeiling	Economie en leefbaarheid
Dichtgetimmerde panden aankopen en hier appartementen in realiseren	Flitspeiling	Leefbaarheid, economie
Invulling ziekenhuis: ideeën zijn o.a. Factory outlet, Spinal cord injury center, Mooi plein met centraal een mooie speeltuin, Studio	Dorpen & wijken, flitspeiling	Economie, werken & leren
Dorps- en wijkvernieuwing: - Cohesie in de wijk; straten hangen als los zand aan elkaar - Uitstraling dorpen/ straatbeeld verbeteren - Dorpen opknappen/pimpen - Meer kleur in de wijken - Identiteit dorpen behouden - Dorpen die de omgeving “vrij” mogen inrichten - Dorpskern Scheemda (plein en winkelgebied) en centrum Winschoten verbeteren - Saneren “slechte” (woon)wijken	Dorpen & wijken, stakeholders, ondernemers, flitspeiling	Leefbaarheid, economie
Wereldbazar bereikbaar via kabelbaan naar centrum	Dorpen & wijken	Economie en leefbaarheid
Digitaal dorpsplein	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Dorpsondersteuner	Dorpen & wijken, stakeholders	Leefbaarheid
Leren van successen van dorpen en goede dingen versterken	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Buurthuizen: samen dingen doen, Buurthuis Drieborg gekoppeld aan bedrijf beheerder	Dorpen & wijken	Leefbaarheid
Veiligheid: - Veiligere omgeving Marktplaats - Veiligheid op straat - Investeren in een veilige leefomgeving (gezondheid, drank- en drugsgebruik)	Dorpen & wijken	Leefbaarheid

"Oldambt schoon" → zwerfafval opruimen als sport	Stakeholders	Leefbaarheid
Groningehuurt.nl ontwikkelen, zodat werknemers uit de stad ook in het Ommeland kunnen wonen	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Kennismakingstraject met het gebied voor nieuwe inwoners	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Voorzieningenwijzer: verder uitrollen met inzet eigen bewoners	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Bij leefbaarheidsprojecten inwoners (ook huurders betrekken)	Stakeholders	Leefbaarheid
Living lab innovatie: jong, oud, onderwijs, stad én Ommeland	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Aantrekkingskracht wonen, werken en leren	Stakeholders	Leefbaarheid, werken & leren
Ontmoetingsplek/vermaak jongeren: - Ontmoetingscentrum voor jongeren van 14 t/m 24jaar met allerlei activiteiten - Een nieuw skatepark (of vernieuwing van het al bestaande skatepark) - Jeugdhonken maken op plekken waar de burgerlijke woonwijken er geen last van hebben - Een jeugdcentrum of groot speelpark/sportpark voor tieners. - Zorg voor de jeugd, zorg dat ze in deze mooie regio willen blijven	Flitspeiling	Leefbaarheid

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	Toukomst?
Upgrade Doctor Oortwijn Botjeslaan Midwolda	De Doctor Oortwijn Botjeslaan in Midwolda is 45 jaar geleden tot stand gekomen. Een wijk met zowel koop- als huurwoningen. Na bijna een halve eeuw is het tijd voor vernieuwing. Nu, 45 jaar na de bouw van de wijk, is een upgrade van de Botjeslaan een zeer goede zaak voor de leefomgeving, door er weer een mooiere wijk van te maken.	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/upgrade-doctor-oortwijn-botjeslaan-midwolda/
Herinrichting Centrum Scheemda	Het centrum van Scheemda is sfeerloos, grijs, rommelig en gedateerd. De wens van Dorpsbelangen Scheemda, in samenwerking met Ondernemend Scheemda is om dit opnieuw in te richten door het weer aantrekkelijk te maken voor zowel de inwoners als bezoekers van het dorp. Actiepunten zijn o.a. samenvoegen pleinen, meer groene accenten, verbeteren verkeerssituatie en invulling voormalig busstation	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/herinrichting-centrum-scheemda/
Opknappen van waardevolle panden in Winschoten	Het centrum van Winschoten is een belangrijke kern in Oost Groningen. Vanuit historisch perspectief is dit ook altijd zo geweest en vervulde het een belangrijke rol in voorzieningen richting het achterland. Waar de stad vroeger in de volksmond vergeleken werd met grote bruisende steden, heeft het de afgelopen jaren zijn glans verloren. In het centrum bevinden zich nog historisch waardevolle panden die we willen behouden, opknappen en herinvullen.	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/opknappen-van-waardevolle-panden-in-winschoten/
Sint Lucasziekenhuis Winschoten	In het St. Lucasziekenhuis een woongemeenschap voor ouderen creëren, waar ook een gemeenschappelijke ruimte is. De ouderen zijn daar op rollator-afstand van winkels en horecavoorzieningen en vlakbij Cultuurcentrum de Klinker. Met aandacht voor duurzaamheid en bij voorkeur energieneutraal.	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/sint-lucasziekenhuis-winschoten/
Goudvoormekaar: Wonen, Welzijn en	In Oost-Groningen is de Coöperatieve Vereniging Goudvoormekaar opgericht. Goudvoormekaar richt zich op drie onderdelen: Wonen, Welzijn en Voeding. Het	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/goudvoormekaar-wonen-welzijn-en-voeding/

Voeding	opzetten van een woongemeenschap in de gemeente Oldambt is nu actueel; de ambitie is meerdere woongemeenschappen te stichten. Deze projectontwikkeling kan alleen tot stand worden gebracht in nauwe samenwerking met gemeenten, woningcorporaties en ondersteunende organisaties.		voeding/
Vrijheid: Gedoogzones voor Paradijsvogels	Natuurlijk gelegen bouwkeuzes/broedplaatsen waar creatievelingen en andersdenkenden hun eigen woning mogen bouwen. Een Tiny House, een boomgaardje ervoor, bijenkasten... Sommige mensen dromen er bij weg. Gemeentes ook, plannen genoeg. Hier en daar een zelfs een (tijdelijk) experiment. Voorbedacht, in rijtjes of als ecologische commune. Maar wat als je niet in hokjes denkt en je eigen dromen hebt? Als je zelf wilt experimenteren?	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/vrijheid-gedoogzones-voor-paradijsvogels/
Bakkerij de Eenvoud	Twee mobiele sociale bakkerijen. Een in Hongerige Wolf en Omstreken (Oldambt) en een in Pieterburen en buurdorpen (Het Hogeland). Onze inzet is om met deze twee bakkerijen een bijdrage te leveren aan de sociale ontwikkelingen en uitdagingen, netwerken te bouwen, ideeën en inspiratie letterlijk in beweging te zetten. Voor iedereen die woont, werkt of op bezoek komt.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/bakkerij-de-eenvoud/
Verenigde potten en pannen	Investeer in gezamenlijke behoeften, apparatuur en literatuur voor agrarische verwerking in verenigingsverband. Allemaal hebben we een moestuintje, en allemaal weten we aan het eind van het jaar van gekkigheid niet wat we met al die courgettes en pompoenen moeten. Sommige mensen maken van alles in maar niet iedereen heeft daar de middelen of vaardigheden voor.	Samenleving	https://www.toukomst.nl/ideeen/verenigde-potten-en-pannen/
Leven in een groene, gezonde en recreatieve regio	Het Nieuwe Wonen in een Eastern Health region met een openbaar arboretumdorp en een sterk recreatief/toerisme ontwikkeld cultuurlandschap. Bad Nieuweschans is met het bronnenbad een geslaagd concept. Verbreden met: Trips Saltbeach Veendam – zoutmeer inclusief een op het magnesium zout gebaseerde gezondheidscentrum en Air Spa resort - aan de rand van Blijham een nieuw luchtkuuroord realiseren.	Landschap	https://www.toukomst.nl/ideeen/leven-in-een-groene-gezonde-en-recreatieve-regio/

Thema 10: infrastructuur en bereikbaarheid

Input dorpsvisies

- Onderhoud wegen en groen (o.a. vervanging stoeptegels in Drieborg)
- Verkeersveiligheid (o.a. 30km zones, oversteekplaatsen, vrachtverkeer door de dorpen)
- Fietsinfrastructuur: in alle dorpen, veiligheid, school, toerisme, nieuwe verbindingen, aantrekkelijkheid routes
- Openbaar vervoer: behoud verbindingen, wens voor nieuwe verbindingen
- Snel Internet!

Input participatie NPG

Omschrijving idee	Waar ingediend?	NPG-thema
Onderhoud van wegen, fietspaden en trottoirs verbeteren. Betere bestrating (losliggende en omhoog staande tegels), vooral in Beerta is er niet fatsoenlijk over trottoirs te lopen	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders, flitspeiling	Leefbaarheid, economie
Investeren in infra: water, weg, spoor en lucht.	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders, flitspeiling	Leefbaarheid, economie
Nieuwe wegen: - Openstellen Oude Rijksweg richting Bad Nieuweschans - Ring doortrekken van Midwolda naar Oostwold - Aansluiting Gereweg en Oudlandseweg Midwolda-Nieuwolda	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Bereikbaarheid: - Bereikbaarheid dorpen vergroten met niet-commerciële of zelfrijdende bussen - Openbaar vervoer van en naar de dorpen (en grote plaatsen) verbeteren - Bereikbaarheid stad Groningen voor forenzen en studenten: tijd en kosten OV - Betere fysieke verbindingen/infrastructuur van en naar werk - OV-netwerken - Sneller en goedkoper OV-vervoer - Aanpak bereikbaarheid Niesoordlaan/ Blauwestad	Dorpen & wijken, GeneRaadCie, ondernemers, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Geluidscherm A7 (Bad Nieuweschans) i.c.m. project Art 7	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Bruggenproblematiek: Kloosterbrug en Blauwe Roos	Dorpen & wijken, ondernemers, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Fiets- en wandelpaden verbeteren: - Dorpen onderling meer met elkaar verbinden (ook in de polder, tussen Drieborg en Winschoten) - Trottoirs/wandelpaden toegankelijk voor mensen met een beperking (rolstroelvriendelijk) en ouders met een kinderwagen	Dorpen & wijken, flitspeiling	Leefbaarheid, economie
Veiligheid:	Dorpen & wijken, flitspeiling	Leefbaarheid, economie

- Veiligere wegen en fietspaden - Eenduidige verkeersregels op rotondes (fietsers voorrang) - Rotonde op het Oldambtplein weer normaal maken - Aanpakken verkeersveiligheid in de kernen van de dorpen - Meer 30-kilometerzones - Slechte wegen vernieuwen - Spiegels plaatsen op onoverzichtelijke kruisingen		
Overlast vrachtverkeer verminderen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Spoorbrug Leer-Weener herstellen	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Wegen aanpassen op verkeer van de toekomst; bijvoorbeeld bredere wegen of alternatieve routes	Dorpen & wijken	Leefbaarheid, economie
Trein: Magneettrein/ hyperloop of Hogesnelheidslijn	Ondernemers, stakeholders	Leefbaarheid, economie
Verbinding tussen Blauwestad en Winschoten via het water	Stakeholders	Leefbaarheid, economie
Netwerk voor eBikes: inloggen en gaan en dan bijv. ook verder weg kunnen werken en studeren	Stakeholders	Leefbaarheid, economie

Ingediende ideeën/projecten

Titel	Samenvatting	NPG-thema	indiening
De nieuwe Provincialeweg	Een volledig nieuwe landbouwweg die op ruime afstand van alle boerenbedrijven ligt en daardoor niet veel overlast voor omwonenden geeft. Alle dorpen bovenin de gemeente Oldambt hebben te maken met een vrachtverkeerprobleem. De vrachtwagens komen en gaan van de A7 naar de bedrijven in het achterland en rijden dwars door alle dorpen. Mijn voorstel is een volledig nieuwe landbouwweg die de N362/Gereweg met de Reiderwolderpolder verbindt en de Oudnieuwlandseweg, de Kerkelaan, de Nieuwlandse weg en de Langeweg kruist.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/de-nieuwe-provincialeweg/
Vracht en zwaar landbouwverkeer niet door de dorpen	Inzetten op de leefbaarheid en ontwikkelen van dorpen in de zogenaamde krimpgebieden. Met deze inzending willen we de aansluiting van de Oudlandseweg, de weg om Midwolda en gedeeltelijk Oostwold, op de Gereweg onder de aandacht brengen, daarbij tekenen we aan dat in de huidige situatie de overlast voor de woningen aan de Kerkelaan in onze ogen onhoudbaar is en in de huidige situatie noopt tot een aanpak op korte termijn.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/vracht-en-zwaar-landbouwverkeer-niet-door-de-dorpen/
Minder verkeershinder voor 7 dorpen in het Oldambt	Minder verkeershinder voor 7 dorpen in het Oldambt door diverse aanpassingen. Probleem het steeds zwaarder wordende landbouw- en vrachtverkeer in de dorpen zorgt voor een onveilige situatie voor de gebruikers en de omwonenden van de hoofdwegen in de dorpen. Ook is er overlast van geluid en trilling waarmee de kwaliteit van de woonomgeving behoorlijk is afgenomen	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/minder-verkeershinder-voor-7-dorpen-in-het-oldambt/
Rondweg Midwolda	Vanuit Dorpsbelangen Midwolda is brief verstuurd aan het college over het doorverbinden van de Oudlandseweg met de Gereweg en het verzoek om dit vanuit NPG te realiseren. De brief is verstuurd namens dorpsbelangen Nieuwolda, Oostwold		Brief aan college
Doortrekken Oudlandseweg –	Betreft plan voor rondweg om Midwolda wat al jaren op de plank ligt en grote wens is van dorp, gemeente en andere partijen, maar financiering ontbreekt tot nu toe.		Per mail

Gereweg			
Hoofdstraat Beerta veilig	Maatregelen om zwaar en/of te snel verkeer uit de Hoofdstraat te mijden en het verkeer veiliger te maken. Er is veel overlast aan de hoofdweg in Beerta. Dit speelt al veel langer en is al vaker aangedragen door bewoners. Veel vrachtverkeer en trekkers nemen de route omdat het zeven liter diesel spaart en scheuren door het dorp, langs de schoolgaande kinderen.		https://www.toukomst.nl/ideeen/hoofdstraat-beerta-veilig/
Aantrekkelijke fietsgemeente door landbouwsluizen	Indiener refereert aan ideeën vanuit Fietzersbond en afspraken met gemeente. Concreet is de wens voor een landbouwsluit in de Kerklaan tussen Nieuwolda en Midwolda. Maar ook op andere plekken zou deze oplossing kunnen leiden tot een veiliger en aantrekkelijker fietsgemeente		Per mail
Laat Blauwe Roos en Beersterbrug doorstromen	Een definitieve oplossing voor het verkeersknelpunt bij Winschoten. De twee rotondes bij de A7 Beertster- Oostelijke Rondweg en Blauwe Roos moeten turbo-rotondes worden en de Beersterbrug moet vervangen worden door een nieuwe brug met een doorvaarthoogte van drie meter en vier rijbanen. De brug hoeft dan ook niet geopend worden voor pleziervaart.	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/laat-blauwe-roos-en-beersterbrug-doorstromen/
Ontlasten verkeersdruk Blauwe Roos Winschoten	De Blauwe Roos loopt regelmatig vast en verkeer staat alsnog op de A7, wat juist niet meer de bedoeling was. Maak gebruik van het oude talud van de Rijksweg. Mijn idee Zodra de brug de Blauw Roos geopend wordt, staat het aan beide zijden van de brug muurvast en ontstaat er filevorming tot op de afrit van de A7. Waarom moet en wil iedereen per se over de Blauwe Roos, terwijl de Kloosterbrug aan de westzijde van Winschoten vrijwel nooit vast staat?	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/ontlasten-verkeersdruk-blauwe-roos-winschoten/
Herinrichten gebied Kromme Elleboog Fensterwolde	Reduceren snelheid Kromme Elleboog, minder stikstof door meer natuurgebieden te maken en met elkaar te verbinden, bevorderen dagrecreatie. Het idee behelst het herinrichten van het gebied/ de weg Kromme Elleboog in Finsterwolde. De Kromme Elleboog is een gebied van grasland, bos/natuurweide, een weg (Oostwold/Finsterwolde) en een aanlegplaats voor 48 uur voor de vaarrecreatie.	Cultuur en toerisme	https://www.toukomst.nl/ideeen/herinrichten-gebied-kromme-elleboog-fensterwolde/
Nieuw Beerta ook bereikbaar voor mindervaliden	Nieuw Beerta is een dorp in verval. Ook mensen die minder mobiel zijn moeten hier kunnen blijven en zich kunnen verplaatsen. Een bruikbaar fietspad maakt het ook voor mindervaliden mogelijk hier te (ver)blijven en te recreëren. Het fietspad tussen Beerta en Nieuweschans is voor fietsers al levensgevaarlijk, maar op een scootmobiel is het niet te doen.	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/nieuw-beerta-ook-bereikbaar-voor-mindervaliden/
Opknappen parkeersituatie rondom Molen Edens	Edens molen zodanig laten uitkomen dat toeristen in staat zijn om dit geheel mooi op de foto te kunnen krijgen en voorkomen dat de gevels niet zijn beplakt met parkerende auto. De huidige parkeersituatie is onduidelijk. Een direct gevolg is dat auto's volledig ongecontroleerd worden geparkeerd (voornamelijk gedurende de dag door personen die werkzaam zijn in de directe omgeving).	Openbare orde en veiligheid	https://www.toukomst.nl/ideeen/opknappen-parkeersituatie-rondom-molen-edens/
Trek de N387 door tot de N362 bij Nieuwolda	Groningen kan nog wel wat betere verkeersaders gebruiken. De N387 loopt van de A7 bij Hoogezand via Slochteren, Schildwolde naar Siddeburen en bloedt daar een beetje dood. Het gaat over in een vijftig kilometer per uur kronkelweggetje, dat vervolgens dwars door de dertig kilometerzone van Wagenborgen voert. Door de N387 na Siddeburen gewoon door te trekken tot de N362 voorkomt men onnodig verkeer door Wagenborgen en verbetert het verkeersnetwerk van de provincie aanzienlijk.	Bedrijvigheid en economie	https://www.toukomst.nl/ideeen/trek-de-n387-door-tot-de-n362-bij-nieuwolda/

Algemene voorrangsregels op rotonden	Met ondersteuning van de Fietzersbond gaan wij (Vereniging Dorpsbelangen Westerlee) voor eenduidige verkeersregels in heel Nederland (dus ook in het Oldambt). Het valt namelijk op dat vooral de drie Noordelijke provincies dus ook Groningen een afwijkend standpunt hebben ten aanzien van voorrangsverlening op rotondes. Dit zorgt voor veel onduidelijkheid mede omdat deze voorrangsregels daarbij niet consequent toegepast worden.	Bouwen en wonen	https://www.toukomst.nl/ideeen/algemeen-voorrangsregels-op-rotonden/
Een snelbus tussen Veendam en Winschoten	Er moet een snelbus komen tussen Veendam en Winschoten. Dit voor de studenten van Veendam die liever naar Winschoten gaan in plaats van naar Groningen, of die niet anders kunnen vanwege het OV. Het leek me een goed idee om deze snelbus te laten rijden met één tussenstop per dorp op de route, zodat studenten niet te vroeg op hoeven staan.	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/een-snelbus-tussen-veendam-en-winschoten/
Achterstallig onderhoud wegen	Gebruik een deel van de NPG gelden om de achterstand m.b.t. wegen onderhoud buiten gebied weg te werken. Op deze manier besteedt u de gelden in het algemeen belang en verhoogd het de leefbaarheid in het buiten gebied voor de lange en korte termijn. Dit komt dan ten goede aan bewoners en bezoekers van onze mooie gemeente Oldambt.		Per mail
Toekomstbeeld mobiliteit	Ik heb een collage gemaakt ter inspiratie voor een toekomstbeeld op het gebied van mobiliteit.	Mobiliteit	https://www.toukomst.nl/ideeen/toekomstbeeld-mobiliteit/
Snel internet	Meerdere verzoek om z.s.m. snel internet te realiseren in buitengebied Oldambt. Vragen zich ook af waarom zij nog niet hebben terwijl het vlakbij (Blauwestad) wel nu aangelegd wordt.		Telefonisch